

Ekonomika

Somija ir rūpnieciski attīstīta valsts ar brīvā tirgus ekonomiku. Tās pamatu veido bagātie meža un ūdens resursi, investīcijas un modernas tehnoloģijas. 2009. gadā pēc IKP uz vienu iedzīvotāju rādītāja Somija ar 34 900 USD ierindojās 22. vietā. Somija ir vienīgā ziemeļvalsts, kura pievienojusies eirozonai.

Somijas tautsaimniecība ir krasi izmanījusi pēdējo trīsdesmit gadu laikā; lauksaimniecības un rūpniecības nozīme valsts ekonomikā ir samazinājusies, turpretim palielinājies pakalpojumu īpatsvars. Kopējā pievienotajā vērtībā pakalpojumu sektors veido 64,8%, apstrādes rūpniecība 22%, celtniecība 7,3%, lauksaimniecība un mežsaimniecība 2,8%. Lielākā daļa Somijas strādājošo nodarbināti pakalpojumu sfērā 69%; rūpniecībā 17% un 4% lauksaimniecībā.

Lauksaimniecībā ir samazinājies zemnieku saimniecību skaits un nodarbināto skaits, taču pieaudzis vidējais zemnieku saimniecības lielums.

Viena no rūpniecības nozarēm, kas īpaši attīstījās 1990 gados, bija elektronika, vienlaicīgi samazinājās patēriņa preču ražošana. Nozīmīgākās rūpniecības nozares ir elektrisko un optisko iekārtu ražošana (5,4% no kopējās pievienotās vērtības 2008. gadā), metālapstrāde (3,4%), mašīnbūve (3,3%) un celulozes un papīra ražošana (3,1%).

Pakalpojumu klāsts paplašinājās 1980 gadu beigās, īpaši komercpakalpojumi, kur 15 gadu laikā trīskāršojies nodarbināto skaits.

Pie nozīmīgākajiem Somijas uzņēmumiem pieskaitāms Nokia, kas ir tirgus līderis mobilo telefonu ražošanā; Stora Enso – lielākais celulozes un papīra ražotājs pasaulē, Neste Oil – naftas pārstrādes uzņēmums, UPM-Kymmene – trešais lielākais papīra ražotājs pasaulē; Aker Finnyards – pasaulē lielākais kruīza kuģu ražotājs, Instrumentarium Imaging (rentģena aparāta ortopantomogrāfa izgudrotājs) pasaulē inovatīvākais dentālās attēlveidošanas aparātu un dentālās attēlveidošanas programmatūras ražotājs; KONE - pacelēju, liftu un eskalatoru ražotājs; Wärtsilä – kuģu motoru un energoiekārtu ražotājs. Savukārt Somijas aviosabiedrība Finnair tiek uzskatīta par drošāko pasaulē.

Kaut gan ārvalstu investīcijas Somijā nav īpaši daudz, Somijā atrodas tādu lielu ārvalstu uzņēmumu pārstāvniecības kā ABB, Tellabs, Carlsberg un Siemens.

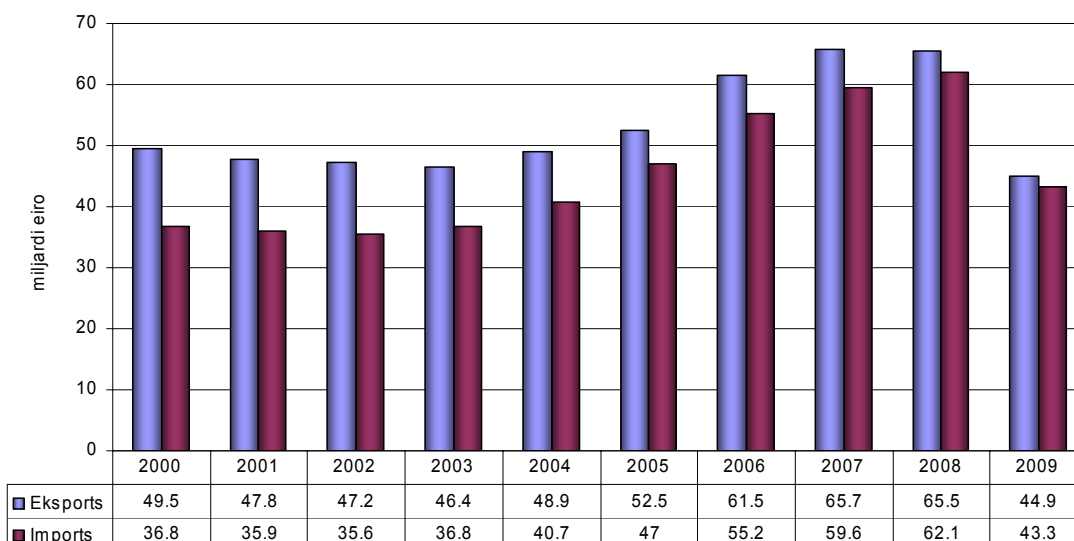
Globālā finanšu krīze ir nelabvēlīgi ietekmējusi arī Somijas ekonomiku. Somijas IKP 2009. gadā saruka par 7,8%, bet bezdarba līmenis sasniedza 8,2%.

Taču pēc Somijas Ekonomikas pētniecības institūta prognozēm Somijas ekonomika varētu atlabt ātrāk nekā pārējo Eiropas valstu ekonomika. 2010. gadā ekonomikas pieaugums varētu sasniegt 1-2%. Šo izaugsmi galvenokārt stimulētu pasaules tirgus aktivizēšanās. 2009. gadā pieaugums bija vērojams tādās Somijai svarīgās nozarēs kā meža nozarē, ķīmiskajā un metālapstrādes rūpniecībā. Somiju šī krīze neskāra tik smagi kā citas valstis, jo nebija nekustamās īpašuma krīzes, banku sektors necieta tik ievērojamus zaudējumus kā citās valstīs un bezdarba kāpums nesasniedza prognozēto.

Ārējā tirdzniecība

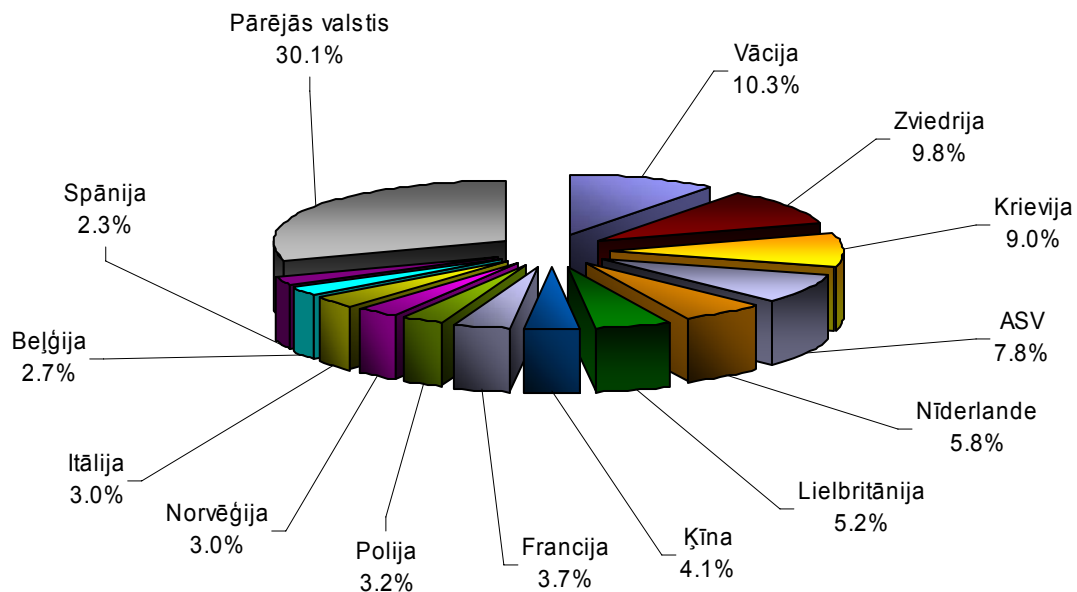
2009. gadā Somijas ārējās preču tirdzniecības bilance bija pozitīva, sasniedzot 1.6 miljardus eiro. 2009. gadā preču eksports samazinājās par 32%, bet imports par 30% salīdzinājumā ar 2008. gadu. 2009. gadā Somijas nozīmīgākie preču ārējās tirdzniecības partneri bija Vācija, Zviedrija un Krievija.

Somijas eksporta – importa dinamika (miljardi eiro)

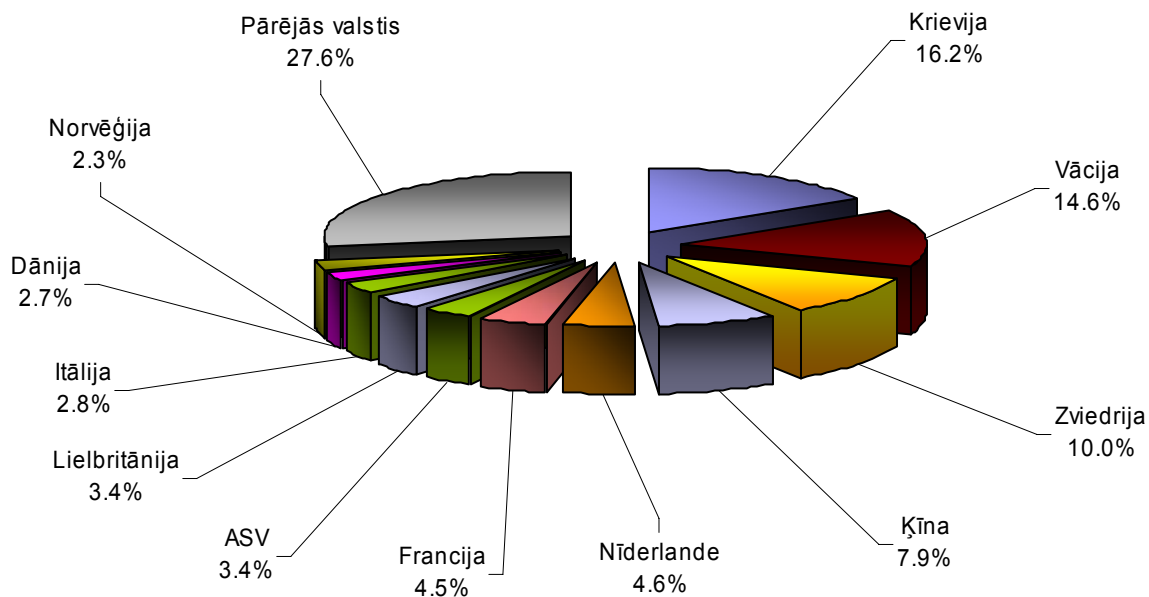
Avots: <http://www.tulli.fi/en>

Somijas lielākie eksporta partneri 2009. gadā

Avots: <http://www.tulli.fi/en>

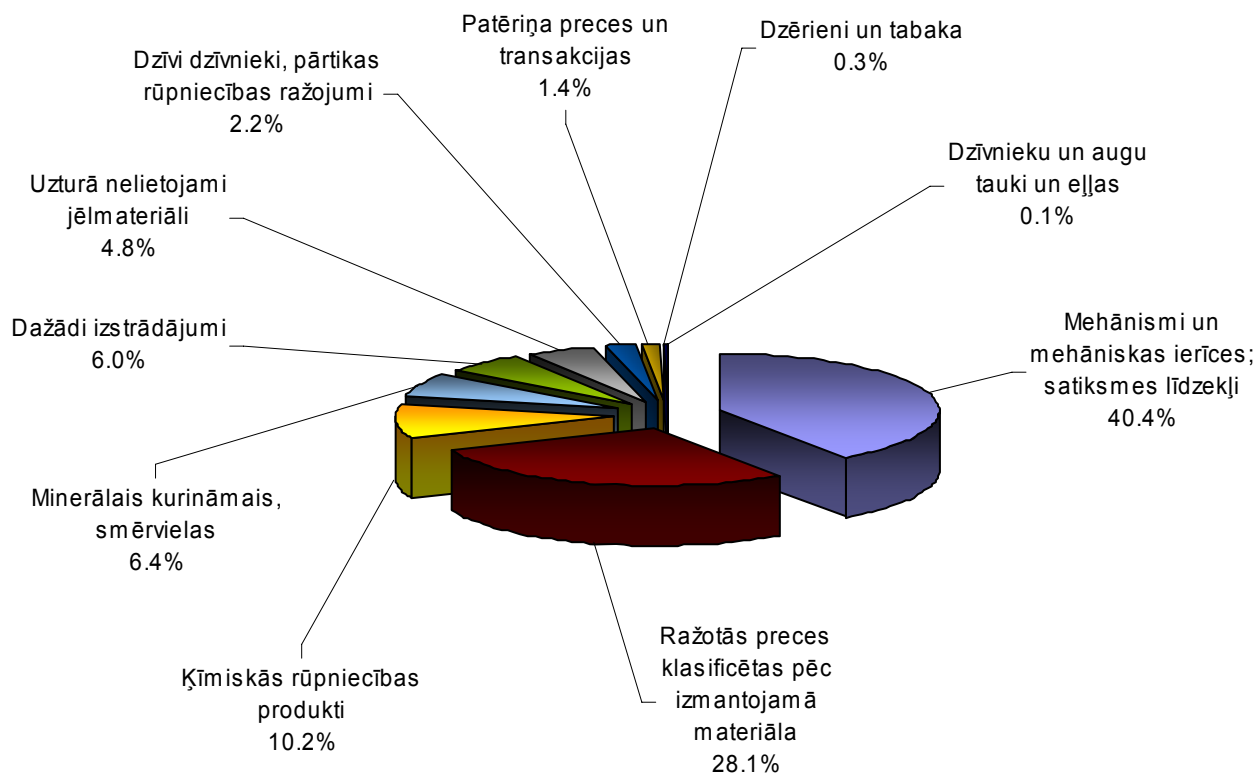
Somijas lielākie importa partneri 2009. gadā

Avots: <http://www.tulli.fi/en>

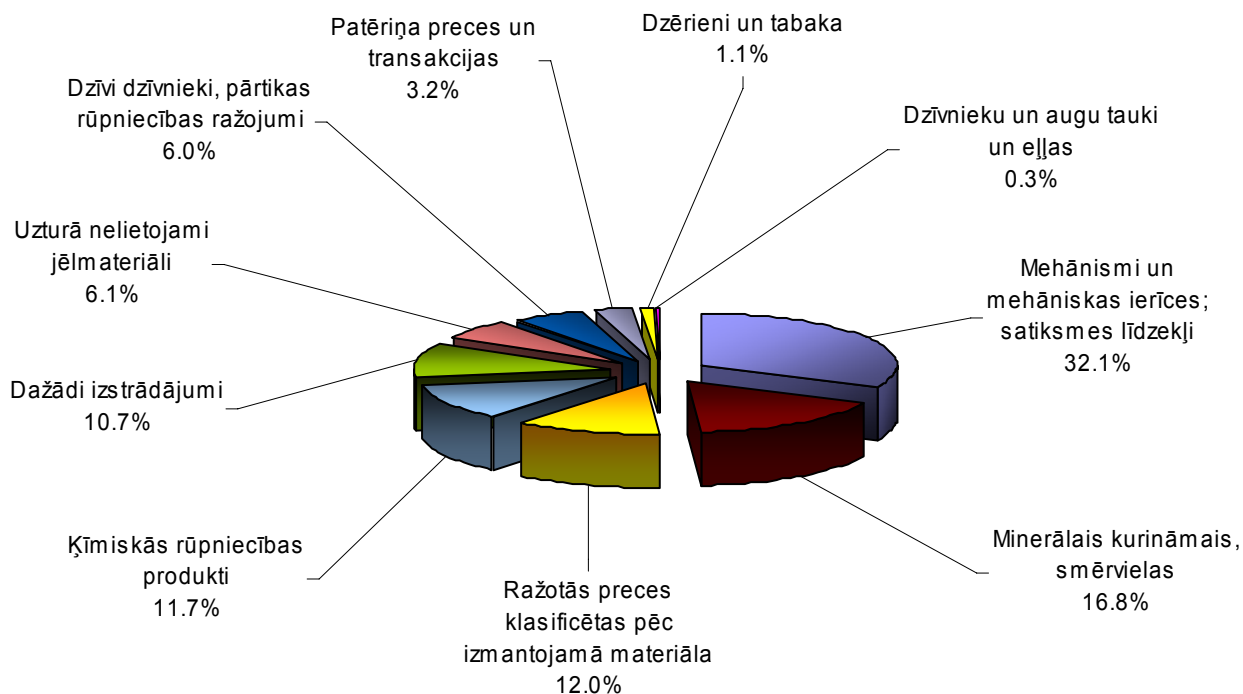
Visvairāk Somijā ievieš jēlnaftu un naftas produktus, telekomunikācijas aparātu un telefonu sastāvdaļas, satiksmes līdzekļus un medikamentus, savukārt izveš - papīru un kartonu, telekomunikācijas iekārtas un telefonus un to sastāvdaļas, attīrītus naftas produktus, kuģus un laivas.

Procentuālais eksporta sadalījums pēc SITC klasifikācijas 2009. gadā

Avots: <http://www.tulli.fi/en>

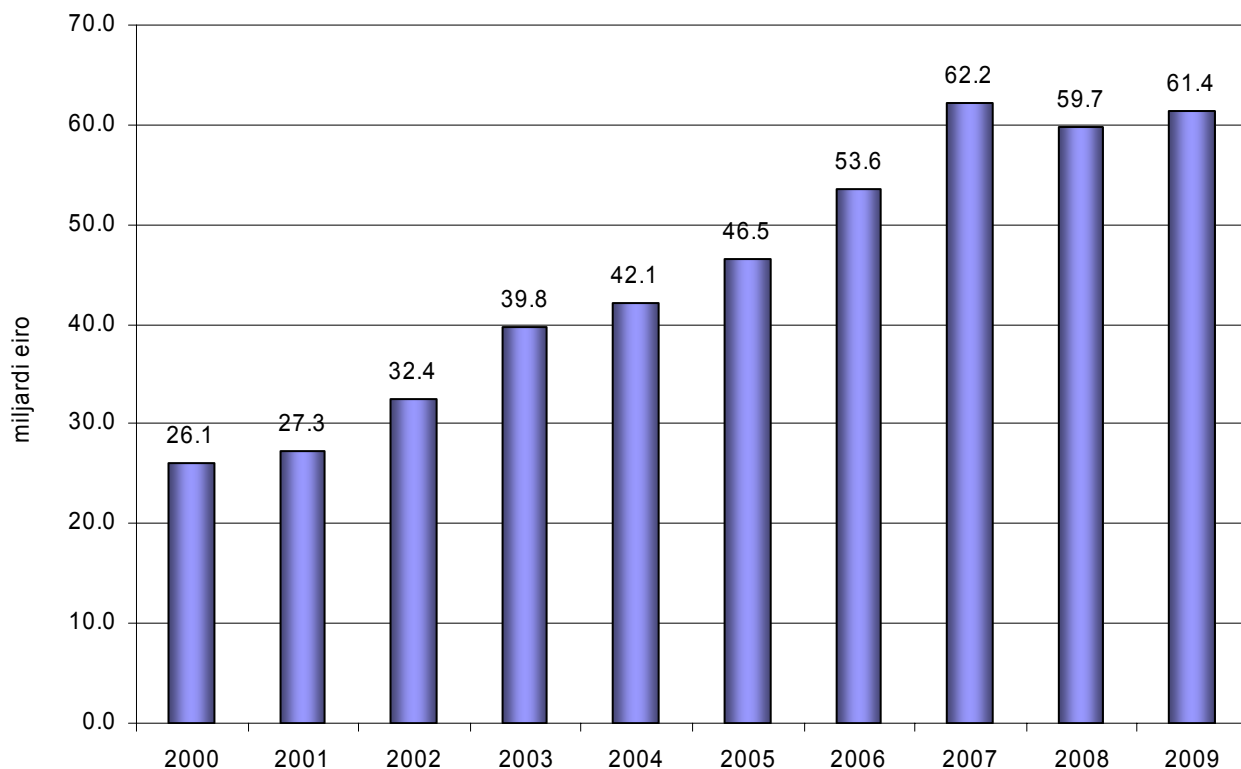
Procentuālais importa sadalījums pēc SITC klasifikācijas 2009. gadā

Avots: <http://www.tulli.fi/en>

Investīcijas

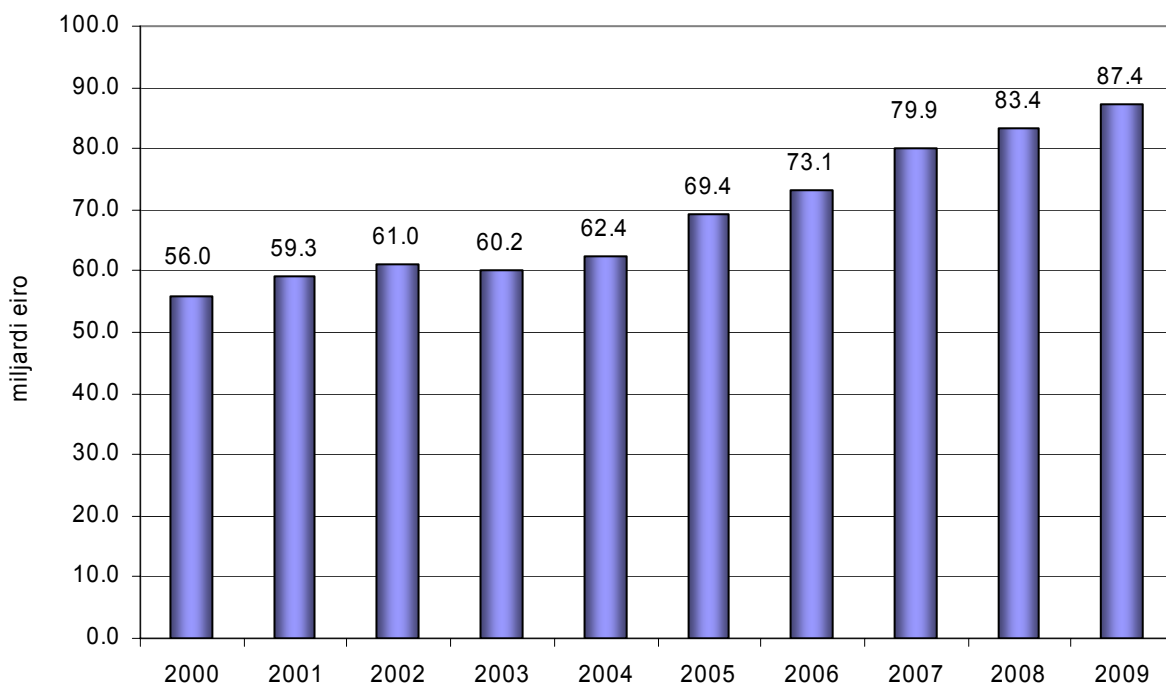
Ārvalstu uzkrātās tiešās investīcijas Somijā (miljardi eiro)

Avots: <http://www.bof.fi/en/index.htm>

2009. gada beigās 70% ārvalstu tiešās investīcijas uzkrātās pakalpojumu nozarē (no tām 43% - finanšu starpniecībā), 26% - apstrādes rūpniecībā. Apstrādes rūpniecībā visvairāk investīciju ieguldītas metālapstrādē un mašīnbūvē (69%).

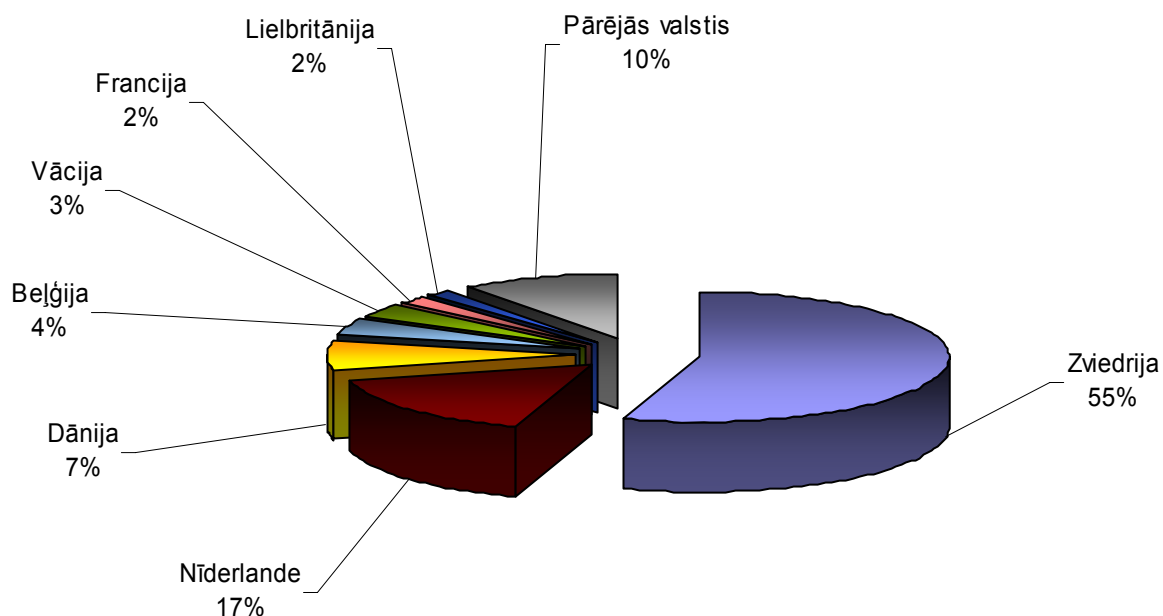
Somijas uzkrātās tiešās investīcijas ārvalstīs (miljardi eiro)

Avots: <http://www.bof.fi/en/index.htm>

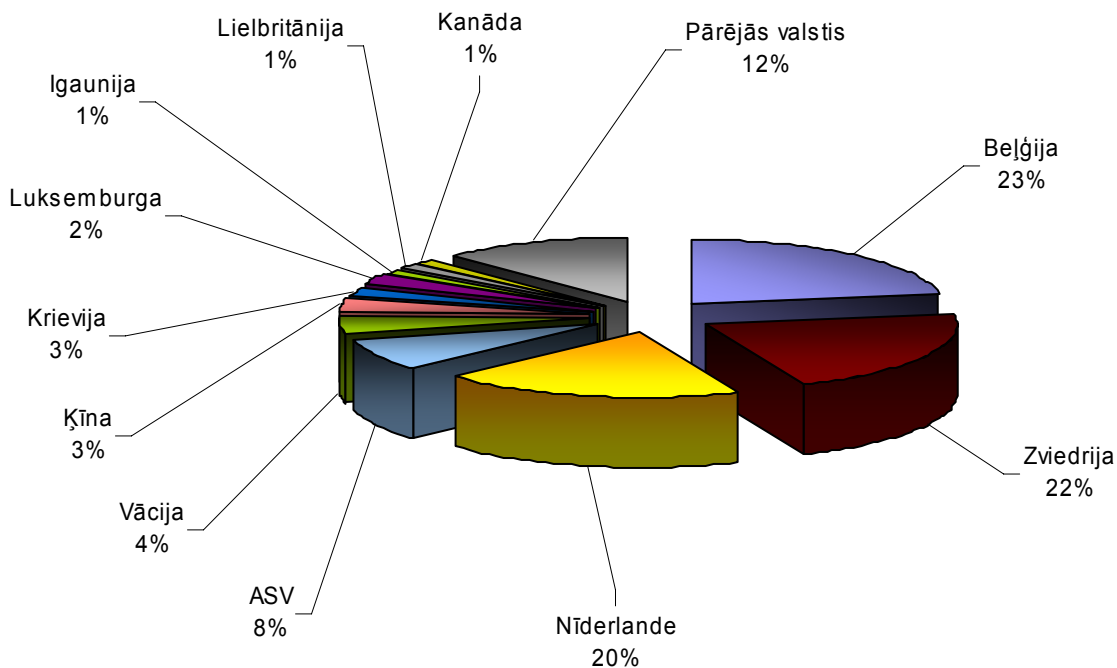
2009. gada beigās Somijas tiešās investīcijas ārvalstīs visvairāk uzkrātas apstrādes rūpniecībā 58% (no tām metālapstrādē un mašīnbūvē 59%, kokrūpniecībā 21%) un pakalpojumos 26,1%.

Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Somijā 2009. gada beigās valstu dalījumā (%)

Avots: <http://www.bof.fi/en/index.htm>

Somijas uzkrātās tiešās investīcijas ārvalstīs 2009. gada beigās valstu dalījumā (%)

Avots: <http://www.bof.fi/en/index.htm>